Decorul — o obositoare (și obosită) aglomerare a scenei cu grilaje, scări, copăcei, bănci de parc, mese, paturi, scaune ș.a.m.d.

Bogdan Stanoevici (Bogdan) face frumos și tot ce se poate pentru a atrage atenția tînărului public de sex opus lui.

Iulia Boroș (Iulia) se străduiește să-și aducă aminte de sine cea din liceu, dar, dat fiind temperamentul ei, e în **contre-emploi.**

Dana Bolintineanu (Colega) suferă și se zbuciumă de parcă „luarea în folosință" a inocentului Bogdan seamănă cu mestecatul chininei.

Olga Dumitrescu (mama) și Andrei Bursaci (tatăl) încearcă să fie simțitori la teoriile pe care le debitează.

Cornel Ciupercescu (Omul negru) este abject conform textului, dar de neidentificat în realitate : umblă îmbrăcat ca un mafiot și nu suflă nici o vorbă despre obligațiile lui de serviciu.

Marian Râlea (Ali), ca excelent actor ce este, rămîne vizibil în capul afișului, dar numai acolo !

Spectacolul începe și se termină cu dans, ca la discotecă, în holul teatrului. Program de discotecă. În pauză, o piesă.

Un spectacol care-și caută rastelul.

Paul Cornel CHITIC

ALTE PREMIERE

TEATRUL „NOTTARA"

SCAPINO

de Molière

Data premierei : 6 decembrie 1985.

Regia : ALEXANDRU DABIJA. Scenografia : SICĂ RUSESCU.

Distribuția : VALENTIN TEODOSIU (Argante) ; DRAGOȘ PÂSLARU, MIRCEA CONSTANTINESCU (Geronte) ; MIRCEA JIDA (Octav) ; VALERIU PREDA (Leandro) ; CERASELA STAN (Zerbinetta) ; MARIANA IRIMIA-BABOI (Hiacinte) ; HORAȚIU MĂLĂELE (Scapino) ; VIOREL COMĂNICI (Silvestre) ; CAMELIA ZORLESCU (Nerine).

Piesa, scrisă și jucată în 1671, a fost o cădere. Oare de ce ? Poate și pentru că, în societatea acelui secol, un personaj, Scapin, care „devine animator, dispunînd după plac de stăpîni și servitori", nu putea decît să intrige publicul, care l-a refuzat ca pe o profeție neconvenabilă ; subconștientul colectiv respinge orice expresie capabilă să pună la îndoială acele înfățișări zilnice ale destinului care sînt interesele : un personaj ce are „plăcerea de a domina, dar îi lipsește setea de bani" nu putea fi decît o ființă suspectă, deci suprimabilă.

Doar astfel judecînd se legitimează faptul că, în spectacolul lui Dabija, inventivul, detașatul, dezinteresatul, înțeleptul maestru al farselor, Scapin, moare, tam-nesam, în plină exuberanță și fericire personală de final a celorlalți. Moare, deci, ca să sugereze nedreptul său destin teatral !

Altminteri, această notă finală, cu intenție filosofantă, e de o gratuitate stînjenitoare : nimic din spectacol nu o motivează, cu toate că în distribuție se află un actor — Dragoș Pâslaru — care își construiește personajul Geronte ca pe o ființă torturată, în egală măsură, și de Scapin. Astfel că Geronte, în interpretarea acestui excelent actor, este un obsedat de posibile catastrofe, pe care imaginația sa le înscenează supusă, pornind de la cea mai sumară sugestie venită de la Scapin : se „mediumizează" imediat — fața îi devine palidă, ochii, sticloși și transpiră rece. Așadar, eventuala ură neputincioasă a lui Geronte, manifestată — măcar din disperare — față de Scapin ar fi putut să pară că „a chemat" și asmuțit moartea asupra „torționarului" său ; căci Scapin își îndreaptă vicleniile și își exercită neînduplecarea în special asupra lui Geronte. Și atunci moartea lui Scapin ar fi părut, poate, drept cea mai crîncenă pedeapsă aplicată celui mai lipsit de patimă pedepsitor.

Dar și în cazul cînd această scenă finală și-ar fi găsit „sursa" în momente, situații ori în relațiile dintre personaje,

www.ziuaconstanta.ro

Horațiu Mălăele și Valentin Teodosiu

tot ar fi fost evident faptul că montarea acestei piese a fost inițiată din dorința de a-i face pe spectatori să rîdă : substratul piesei este atît de depărtat de noi, locuitorii anului 1985, încît numai virtuozitățile textului și avalanșa de posibile „truvaiuri" puteau constitui unicul scop regizoral și singura atracție pentru public. Iar din acest punct de vedere, **Vicleniile lui Scapin**, tratate de regizor într-un registru teatral anterior datei cînd a fost scrisă piesa, constituie prilejul unei evidente performanțe interpretative.

Gagurile, poantele, odată produse în scenă, uneori se dezvoltă pînă cînd ating gratuitul, dar ele bucură ochiul și smulg aplauze, alteori își coboară pretențiile pînă la a fi simple clovnerii groase, elementare, facile — ca în orice arenă de circ —, dar, și așa fiind, provoacă hazul. E limpede : publicul e dornic, e hotărît să rîdă din orice și cît mai mult.

Trebuie spus, însă, că impactul dintre strălucirea spirituală a replicii și soluția regizorală în maniera commedia dell'arte, în ciuda risipei de energie fizică a actorilor și a comicului obținut din orice, face ca spectacolul să fie greoi în ritm și cadență.

Întreaga reprezentație este dominată de Horațiu Mălăele și de Dragoș Pâslaru — primul aducînd în scenă dezinvoltura ușor plictisită a atoatețiutorului, pe care nu-l mai satisface decît păcatul voluptății de a amîna inevitabila realizare a ceea ce și-a propus.

Inventivitatea debordantă a lui Mălăele nu este egalată decît de cea a lui Dragoș Pâslaru, care aduce în scenă spaime, crispări, tresăriri și vedenii de împricinat și implicat ireversibil într-o tărășenie aducătoare, în cele din urmă, de satisfacții pentru toți.

În caietul-program al spectacolului (din care am extras propozițiile aflate între ghilimele) stă scris că alegerea **Vicleniilor...** a fost făcută și din interesul de a face să funcționeze o echipă din cei mai tineri actori ai teatrului.

Intenție mai mult decît meritorie ; a juca alături de cei doi excelenți actori e o șansă dintre cele mai mari, însă, totodată, și un risc.

Valentin Teodosiu (Argante) a încercat și, în prima parte a spectacolului, a și izbutit să construiască un greoi încăpățînat, un zgîrcit care se mînie cu abilitate, un credul din șiretenie, un bădăran ce se bucură și se lasă consolat de necazul mai mare al altuia.

Mircea Jida (Octav) și Valeriu Preda (Leandro) construiesc fără multe subtilități, dar colorat, măștile a doi tineri zăpăciți de dragoste — primul, un imberb văicăreț, naiv și emotiv pînă la a vorbi cu voce de scapet ; celălalt — un impulsiv, un năbădăios, cu efuziuni lubrice la tot pasul

Viorel Comănici îl înfățișează pe Silvestre ca pe o slugă cinstită în încercările sale de a înșela soarta, un simpatic clevetitor din plăcere la adresa stăpînilor.

Dacă riscul de a juca în compania celor două capete de afiș e mare, șansele nu sînt prea generoase : iată că, pe măsură ce avansăm pe lista distribuției, partiturile actoricești scad : Mariana Irimia

www.ziuaconstanta.ro

Baboi (Hiacinte) și Cerasela Stan (Zerbinetta) au mai puține de spus și de arătat : prima trebuie să se mulțumească a se arăta ca o plăpîndă ingenuă, presupus virtuoasă, cea de-a doua — jucînd o năpăstuită care nu se lasă înfrîntă de soartă — se străduiește să emane o veselie sălbatică izvorîtă din cinste și sărăcie. Acestor două actrițe, ca și Cameliei Zorlescu (Nerine), regia, din păcate, le-a rămas datoare ; prezența lor, în scenă, fie și sporadică, putea prilejui mici recitaluri de aceeași talie cu ale celorlalți interpreți. Dar spectacolul, în ultima sa parte, părea că se grăbește să ia sfîrșit.

Scenografia semnată de Sică Rusescu oferă trupei o mulțime de locuri de joc și de traiectorii pe care regia le folosește din plin ; ba, mai mult, așa cum a fost conceput, decorul este un obiect de joc — scări rabatabile, grinzi pentru cățărat —, iar prin sugestia de podium-cetate-palat, cu magherițe spre stradă, poate constitui cadrul unic pentru montarea unor texte de Calderon și Lope de Vega ori de commedia dell'arte. Cortina de fundal, de un neutru roșu-orange, permite decuparea oricărei siluete-mască.

Molière a scris o piesă în care personajele sînt caricaturale : toate datele lor psiho-afective au accente tăios aluzive, puse cu o ironie prefăcut bonomă.

Dabija a făcut din text un spectacol de măști. Masca este o caricatură care și-a pierdut semnificația directă, acuzatoare, păstrîndu-și doar valoarea de emblemă a unui mod de a gîndi despre care nu ne mai amintim nimic.

Paul Cornel CHITIC

TEATRUL DE COMEDIE

CAPCANĂ PENTRU UN BĂRBAT SINGUR

de Robert Thomas

Datorită abilității cu care mînuiește arsenalul polițist, Robert Thomas și-a consolidat reputația de autor de succes, astfel că „rețeta" de casă este ca și garantată la piesele sale, pe orice scenă. Actorii Teatrului de Comedie, pornind

Data premierei : 17 decembrie 1985.

Regia și traducerea : MIHAI BERECHET. Scenografia : VIRGIL MOISE.

Distribuția : VLADIMIR GĂITAN (Daniel) ; STELA POPESCU (Femeia) ; AUREL GIURUMIA (Comisarul) ; SILVIU STĂNCULESCU (Maxim) ; SANDA TOMA (Domnișoara Berton) ; MIHAI PĂLĂDESCU (La Merluche).

la drum sub îndrumarea unui experimentat regizor, Mihai Berechet (care le-a pus la dispoziție și o traducere proprie, fluentă, colorată), au oscilat între o montare serioasă, „dură", și o versiune „ușoară", parodică. Pe parcurs, dilema, probabil, se va clarifica, interpreții lucrînd în favoarea umorului abia disimulat denota terifiantă impusă prin natura subiectului. Subiect care — bineînțeles — nu se povestește, cel mult poate fi taxat ca aparținînd unui anume tip de **qui pro quo**, adaptat la **polițist** : acuzatorul acuzat ! Reprezentația va căpăta, fără îndoială, plusul de alertețe care-i lipsește, sporindu-și tensiunea. Mai ales că acțiunea este corect gradată, iar culminația, răsturnarea de situație, este atent pregătită. Scenograful Virgil Moise a urmărit concretizarea spațiului de joc (vilă elegantă la munte) și a conceput costumele pentru a individualiza personajele, toate cu dublă identitate. Interpreților le-a revenit sarcina „să dea viață" argumentelor din text, care împreună cu elementele clasice din recuzita genului să constituie ecuația unui veritabil **polar** (termen încetățenit pentru filmul polițist, de la care montarea se revendică). Dezinvolt, firesc, bonom, Aurel Giurumia, acest Michel Simon autohton, se potrivește neașteptat de bine cu tipologia tradițională a detectivului dotat cu pipă, șapcă, pantaloni în carouri, balonseide — o atitudine flegmatică la care concură și farmecul personal. Jonglînd, cînd calm, cînd nervos, cu meandrele anchetei, actorul dilată inteligent clipa de suspens a punerii sub semnul întrebării chiar și a identității sale. O singură observație : unele replici sînt inaudibile, din cauza rostirii precipitate, neglijente. Stela Popescu are prestanța, siguranța vedetei care își întreține condiția artistică în așteptarea marilor roluri : acceptă o perucă și o postură care o fac aspră, antipatică, jucînd, cînd pe față, cînd învăluind, o eroină de-

www.ziuaconstanta.ro